

Megjelenik hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre	10 frt.	o.	4.
Félévre	5	o.	50 kr.
Évnyegyedre	3	o.	30 kr.
Egy órára	1	o.	10 kr.

Szerkesztői szállás:

belső tordantca 122 szám.

Kiadó hivatal:

Középutca Stein J. Könyvtároskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábos garmond sorért 1-szor 7 kr.
2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.)
Haasensteint és Voglertnél (Neuer Markt 11 szám.)
Pesten: Zeisler M. (Király utca 60 sz.)

Nyitótéri cikkek

vora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez csatolandó.
Előzetes a hirdetés a kiadó-hivatalnál írtatik.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY” 1870-ki XV-dik évfolyamára.

Hogy t. olvasóink a **küszöbön álló nagy fontosságú harczi eseményekről** rögtön és pontosan értesülhessenek, minden nevezetesebb eseményről **eredeti távsürgönyöket közlendünk**. A lap megjelenése közben érkezett távsürgönyöket külön adjuk ki és **vidékre is külön expediatjuk**. A más lapok által hozott táviratokat a „Legujabb” rovatban találják fel t. olvasóink; ha a pesti táviratokkal érkeznek nevezetesebb hírek, ezeket a „K. Közlöny” rendkívüli mellékleteként, a **pesti lapok megérkezése után pár órával, külön lenomatban hordatjuk szét**.

A Szerkesztőség.

Előfizetési-díj:

Egész évre 10 frt., félévre 5 frt 50., évnyegyedre 3 frt., egy órára 1 frt. o. é. Egyes számok ára 7 kr. o. é.

Az előfizetési pénzek posta-utalvánnyal kiadó Stein Iánoshoz (bel-középutca) könyvkereskedésbe) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Pest, aug. 1-én, 1870.

(B.) A jelen ülésnek már vége felé közelit. A megyék szervezéséről szóló törvényjavaslatot a felsőház is elfogadta s az már csak megerősítésre vár. A honvédek felszerelésére szükséges 5 millió póthitelről és a besorozott újoncok behívásáról szóló törv. javaslatok most már a felsőház előtt állanak, ott bízhatólag már ma tárgyalatni fognak, s így a törv. javaslatok is még ezen ülésnek folytatásán, megerősítést nyerendők.

Már nincs más tárgy a ház előtt, mint a kolozsárvai vasútvonal megállítása, mely alkalmasint a mai ülésben kerül napirendre s a legnagyobb bízhatósággal a p. szentmiklósi kolozsárvai vonal fog elfogadtatni a virágos völgyön át, Gyéres környékéről egy szárnyvonallal Tordára, mely által Torda városa és vidéke érdekeinek szintén elég lesz téve.

Azok, kik a fővonalnak Tordán át való vezetését akarták kieszközölni, igen könnyen érhetők volnának el, hogy Torda szárnyvonalát se kapjon, mert ha az állam arra kényszerítette volna a vállalkozókat, a mit egyébiránt tehetett volna, hogy a vonalt Patának és Boósának vezessék, abból még nem következett volna okvetlenül az, hogy a vonal Tordán át vezetessék, s ha a technika a vonalnak Boósáról Egerbe, vagy Gyéres felé való vezetését javasolta volna, a vállalkozók nem lettek volna többé kötelesek Tordát szárnyvonallal ellátni; a mi aztán nem csak kárára lett volna Tordának s vidékének, mig így Torda vidéke és városának érdekei lehetőleg tekintetbe lesznek véve.

E törv. javaslat az alsóházban remélhetőleg még ma el fog intézteni. Eután a följelölt törv. javaslatok megerősítése várható, 3 kán hihebből az eddigi ülésnek bezáratik, 4 kán pedig az új ülésnek nyílik meg, mely miután az alakulása szükséges választásokat megtette, megválasztja a delegátusokat és magát határozatlan időre elnapolja.

A válság küszöbén.

Valahára ki lön jelölve a semlegesség azon formája, melyet Magyarországnak és Ausztriának, az európai válság küszöbén, életérdekei védelmére követnie kell. A magyar miniszterelnök kifejté az e részben követett eljárást, s felmutatá közös külügyérőségünk jövő működésének irányát; az ellenzék maga is megnyugodott a Tisza Kálmán interpellációjára adott feleletben, s így ezáltal mellőzhetjük az ellenzék lapok furcsánál furcsább semlegességi teoriáit, melyek, igazat szólva, bekötött szemmel állították volna oda a nemzetet, a lételét elnyeléssel fenyegető örvény szélére.

Gróf Andrassy előadta, hogy „a közös külügyminisztérium minden törekedése, melyeket a béke fenntartására íránt az utolsó

percig folytatott, sikertelenek maradtak.” Most a kormányra azon „újabb kötelezettség” hárul, hogy a háboru „szomorú hatását lehetőleg szelídítse” és „gondoskodjék arról, hogy a birodalom érdekei a háboru esélyei által meg ne lepessenek.” A miniszterelnök feleletéből megtudtuk, hogy Ausztria és Magyarország neutralitása notificáltatott az európai hatalmaknál. A kormányunk által követendő semlegesség formája olyan, hogy abban egyetlen hatalom se láthasson kihívást; de másfelől szem előtt tartja azt is, hogy nem felel meg „hivatásának, kötelességének és a monarchia várakozásának, vagy érdekeinek, ha azon szempontból indulva ki, nehogy védelmi készülétei valamely hatalom susceptibilitását fölbreszthessék: tétlenül és fegyvertelenül kívánna a hadjárat lehető esélyeit bevérti.” A kormány híven megtartja a semlegesség feltételeit, de arról is gondoskodik, „hogy a birodalom biztonsága, függetlensége és érdekei a háboru esélyei által veszélyeztetve ne legyenek;” úgy arról is, hogy a „birodalom mindezen érdekei senki jóakarától ne függjenek, ne függessenek, hanem egyedül a monarchia saját erejétől.”

Andrassy gróf ünnepélyesen kijelenté azt is, hogy „ugy a kormánytól és a döntő körökben nem létezik azon szándék, a Németországban 1866-ban felhagyott állást visszacserezni,” a mi Andrassy gróf meggyőződése szerint is „a birodalomra hasznot nem, de kárt és veszélyt hozhatna.”

Mint látjuk a magyar kormány felelete teljesen correct: mi csak életérdekeink védelmére szoritkozunk, — a Németország belügyeibe avatkozásra senki sem gondol; az ily semlegesség politikájának támogatására kért a kormány parlamentünkől 5 milliót a honvédség felszerelésére és felhatalmazást arra, hogy az 1870-re megajánlott újonczokat, ha kell, october előtt is behívassa begyakorlás végett. Ezt a feleletet Tisza Kálmán is „örömmel és megnagyvással” vette tudomásul, feltalálván benne a „biztosítékot arra nézve, hogy érdekeink ellenére háboruba kevertetni nem fogunk.”

Hogy kormányunk helyes útát választott, egyhangulag elismerte az egész parlament; hogy a teljesen tétlenül maradás érdekeinkkel ellenkeznek, maga az ellenzék vezére is hangsúlyozta.

Hisz ime látjuk, hogyan fegyverkezik a semleges Hollandia, s távol északon a skandináv főhatalom, bár földirati fekvésénél fogva legkisebb oka sem lehetne egy localisált francia-poros háboru kimenetelétől tartani; de látjuk azt is, hogy a Svájc és Belgium sem hajtják fejüket nyugodtan a nemzetközi jog által biztosított semlegesség váncosára, hanem nagy-számu hadakat állítottak talpra, hogy minden eshetőséggel szemben megvédhessék határaikat, megóvhassák nemzeti és állami érdekeiket. Pedig mind a négyen középhatalmak, kik csendesen el szokták fogadni azt is, mit a nagyok szoktak határozni a béke-congressusokon, hova ritkán van szerencséje másodrangu hatalomnak bejutni.

A semleges nagyhatalmak sem maradnak tétlenül: Oroszország fegyverkezik, e példát követi Anglia szárazon és vizen, s Törökország sem marad hátra.

Ausztria-Magyarország ma ig nem mondott le nagyhatalmi rangjáról s így magatartásának a harc folyama alatt, ugy a békeszerzés zoldasztalánál emaga is súlyt kell hogy tulajdonítson; sőt, ha nem akar a hódítók számára készen álló államsoportnak tekintetni, kell hogy megkövetelje másoktól is azt, hogy szavát, karját számba vegyék és ne is gondoljanak arra, hogy a reája is kiható európai kérdéseket nálá nélkülül, talán épen az ő rovására oldhatják meg — az elbizakodottak.

Ha Ausztria-Magyarország nem adja Európa előtt jelét annak, hogy mérsékelt, de életrevaló, azaz: hogy az európai egységyen sarkalló, nyugvó világ-békének, s ez által a korszerű civilizációnak erős támasza; ha netalán az tűnének ki, hogy az európai népcsaládnak emagával tehetetlen tagja, ki csak „magameghúzással” tud és akar magán és érdektársain segíteni; ha kiderülne, hogy fegyvertelen voltával remél a hatalmasaktól kegyelmet nyerni: —

akkor egy ilyen politika Európa önérzetteljes nagyhatalmai előtt oly siriratnak tekinthetnék, melyet egy tehetetlenségét nyilván bevalló nagy hatalom állított, élve, közel sirja fejfájához és ekkor többé senki sem állítaná, hogy egy ily hatalom fennállása európai szükség, sőt valóságos világcalmisítást, az államfelforgatások beláthatlan kútforrását látna benne minden józan politikus és méltán elmondhatná reá Európa a „delendam esse”-t, hogy más államalkotó faj állhasson az elcsenevészett helyére, a polgarisultság érdekében.

Mig a háboru localisálására létezett egy halvány reménysugár, a rövidlátók teljes tétlenmaradására unszolásának lehetett némi értelme; bár e mellett helyes okot akkor sem tudtak volna felhozni. A mióta azonban csaknem kikerülhetlennek látszik az általános harc, a nemzetek megalázása lenne arra biztatni őket: bújanak a tűzhely mögé; a nemzeteknek is szükségök van az önbi-zalomra, különösen oly időben, midőn óriás vihar vészfelhői emelkednek a láthatáron.

Kétségbeesni nincs okunk. A mely perczben Ausztria-Magyarország kardot húz, ezt első sorban saját jogai, alkotmányos szabadsága és területe védelmére teendő; de ugyanez oltalmára kel az európai civilizációnak is, ezért a lehető nagy harcban sem álland erős szövetségesek nélkül; csak hogy nem kell azon elvet követnie, mely szerint nem az a jó szövetséges, kinek érdekei a mieinkkel azonosok.

Saját haderőnket sem kell ám kevésre becstülni. Ha az osztrák-magyar hadak viselt dolgaira visszapillantunk, a kép mégsem oly elszomorító; tekintsük akár az 1790-es éveket, midőn monarchiánk hadai sokszor egyedül küzdöttek a forradalmi Franciaország ellen; avagy nézzük ama szívósságot, melyet hadaink a 25 éves harc egész folyamán alatt tanusítottak, s a hadjáratot, mely mutatott fel Aspernt is. Solferino, Sadowa még nem bizonyít a mellett, hogy ez a hadsereg ma ne lenne képes monarchiánk életérdekeiért, s egyúttal a szabadságért győzelmesen megharcolni a hódításra vágyó elbizakodottsággal, — bármelyik oldalról is nyujtsa ki felénk prédavágyó kezeit, kivált miután 130,000-nyi honvédségünk is súlyt vetend a latba.

Attól se tartunk, hogy a fegyvereinket kissé kiélesítjük, ezért megrohan az orosz. A muszka maga sincs még készen; ha megrohanna, csak akkor és azért tenné, mert látná, hogy nálánál is roszaabbul vagyunk felkészülve; de ha látja, hogy a máséra ugyan nem vágyunk, hanem a magunkét sem hagyjuk, — akkor mérsékli magát, jól tudva, hogy midőn életérdekeinket leszünk kénytelenek védelmezni, egyszerűs mind az európai polgarisultságról is harcolnánk, s így nem állanánk egyedül — mellettünk lenne a kis Anglia is.

Zetelaki.

Mire való Gyergyónak a föllátni tervezett polgári iskola?

Gyergyó-Szt.-Miklós, jul. 24-én, 1870.

III.

Hazafias érzelmű és a nép boldogságát emelni törekvő kormányunkról bizon föltehetjük, hogy mielőtt ezen fontos ügyben fölterjesztett kérelemre válaszolna, előbb a nép valódi érdekeit és műveltségi állapotát behatóan tanulmányozni nem mulasztandja el; mely föltervésünket azon körülmintől és bölcs eljárása által fényesen igazolta, hogy az ügyben miniszteri osztálytanácsos Molnár Aladár urat ki is küldötte; ki az alapító kézségek képviselőivel e hó 13 kán megtartott értekezletben oly mély szakavatottság- és megragadó ékeszólással fejtegette e határozati székelység jól megfontolt érdekeit, s egyszerűs mind azon okokat, melyek által a magas kormány a kérelmezett alreál-gymnasium helyett inkább egy a nép viszonyainak jobban megfelelő polgári iskola létesítésében vezéreltetik, oly meggyőzően indokolta: miszerint lehetetlen annak célszerűségét el nem ismerni. Tekintettel azonban a gyergyói népek csak alreál-gymnasium utáni sovágására, méltán lehetett aggódnia az értekezlet sikeres kimenetele fölött; de a népnevelés ügyének szerencséjére, az előre vélt nehézségeket oly bámulandó könnyedséggel sikerült ő negának legyőznie, mint — szabadjon e hason-

lattal élni — az isteni küldötnök a háborgó elemeket; mert az értekező községi képviselők kézséggel hajlottak meg ez ügyben hatalmas érvelései előtt; nemcsak, de egyszerűs mind kitörő lelkesedéssel öljeneztetett meg általuk; s ekkép a magas kormány által javasolt polgári iskola tervo, a haladó népgazdászati és ipar fejlesztésére elkerülhetlenül szükséges és államkölségen eszközendő tanszékekkel egybekapcsolása mellett elvégre is elfogadtatott.

Magára az értekezlet egyes mozzanataira kiterjeszkedni, szándékom keretén kívül esvén, legyen elég csak annyit jelzeni: miszerint a jobb ügy győzött, s az abban diadalban miniszteri oszt. tanácsos uron kívül, még az értekezlet többes tapintattal vezetett derék alkirálybiránk t. Puskás Ferencz urat is hazafias érzelmekkel közreműködésért méltó osztályrész illeti. Nemkülönb, dicáértet érdemel a szentmiklósi derék előjáróság, mint melynek a fennebbi értekezletben megállapított polgári iskola tervének elfogadását s kölségei terhének hordozását a népnevelésügyét ezúttal is szívélyesen fölkarolt áldozatkész községi képviselőtestülettel, egy e hó 17-kén megtartott gyűlésben, némi kikötések mellett, korszerűságra fényesen sikerült.

Csak előre, uraim, a férfias erélylyel és meleg ügyszerezzettel megkezdett magas törekvésben; ne riadjanak vissza a népnevelés ügyével járó szokott áldozatok nagyságától, mert a mellett, hogy fáradozásait egykor méltóan kiérdemelt jutalom koszoruzandja, az eddig elhanyagolva volt népnevelésnek is oly lendületet adandnak, melyért az utókor áldani fogja! S most végezzünk a cikkem elejéni kérdéssel. Nem hallgathatom el némely urak azon helytelen érveléseit, miket e tárgyban ugy a nyilvános helyeken, mint a köznép igénytelen körében is folytatni nem áttalának; s szabadjon kérdeni: hogy minő indokokra fektetik azon gyanusító s minden alap-okot nélkülözö állításait, melyek szerint a magas kormány csak „szem-kiszúrásból” akarja a kérelmezett alreál-gymnasium helyett egy polgári iskolát föllátni?

Nem ugy, uraim, nem ugy; nem szem-kiszúrásból! Sőt ellenkezőleg s igen helyesen, épen szem-kinyitási tekintetekből kell a magas kormánynak ezen korszerű tanítézetet föllátni azért, hogy általa alkalmas nyujtsa az ezelőtti kormányoktól elhanyagolt népek anyagi és szellemi jólétét emelhetni; hogy a köznépet a tanügy iránti hideg közönyéből fölvilágyozva s a közmívelődés előmozdítása által a szeméit eddig elfátyolozva tartó sötét leplett föllebbentvén: valahára átláthassa saját helyzeét; érdekeit és jövőjét felfoghassa, s iparkodjék a benne tanulandó hasznos ismereteket mind primitiv állapotban álló gazdaszázal, mind pedig az általa idáig helytelenül háttérbe szoritott ipar terén saját javára fölhasználni; szóval: hogy ébredjen a nép s magát az általános műveltség színvonalára felküzdvén, kellően betölttesse azon magasatos szerepet, melynek lelkiismeretes betöltésére a polgári életben hivata van; s végül azért is, hogy tudatlansága miatt ne essék folyvást azon kélyszer helyzetbe, miszerint legszentebb érdekeinek rovására oly agitátorok befolyását kelljen sokáig tűrti, kik előtt sem vallás, sem nemzetünk és drága hazánk jóléte, sem pedig alkotmányos kormányunk magasra törő szándéka nem eléggé szent.

Megmondották-e, uraim, hogy az önökféle érveléseknek, kivált ha olykor-olykor a szenvedély perceiben nyilvánuló helytelen nézetek a köznépül meghallgatás- és viszhangra találának, még kellometlen következesei is lehetnének? A népet legszentebb érdekeiben félvezetni akarni, a honfui kötelmekkel szemben oly bün, melytől minden igazelmű honpolgárnak utálattal kellene elfordulni; annál is inkább, mert megvan népünkben a bizalmatlanság azon szívóssága, hogy a mely ügy iránti ragaszkodását egyszer elveszítette, azt többé nem egy könnyen lehet visszaállítani. Nem kell tehát tévfogalmakat terjeszteni az újabbzert tanítézetek iránt, mert a polgári iskola oly minőségben, mint azt a magas kormány tervezi s a gyergyói értelmiség által is elfogadva van, épen Gyergyónak való; s ha az egy derék tanító kart és életképes berendezést nyered, egy pár évtized alatt az általános népmívelődésnek oly lendületet adand: minőt a kérelmezett alreál gymnasium nem képes eszközölni; hisz egy egész kis universitás leend az, csak gondoskodni kell am benépesítéséről is. Ezen indokból a szentmiklósi képviselőtestület jegyzökönyvében hangsúlyozott azon jogos kívánatot, hogy a föllátni tervezett polgári iskola lehető legnagyobb mérvben benépesíthessék, a visszakapcsolt havasok után járó évenkénti közös jövedelméből, a népesség aránya szerint, Gyergyót megillető részt, ösztöndíj czime alatt, a magas kor-

mány kiszakítása és a gyergyóiak saját népveléi érdekeihez mért föltétlen rendelkezése alá bocsátása: csak méltányolni lehet; mi, ha keresztülvitehetik, azon általános nyilvántuló aggodalom, mely szerint a polgári iskola sorsa is az alreáltanodához lehetne hasonló, majd önmagától elenyésznek.

Ha politikai elveinknél fogva a centralisációnak kármentes ellenéi voltunk, azt tanügyi tekintetekben épen nem helyeselnünk akkor, midőn a nép érdekeivel ellentétesen akar keresztülvitetni; így a Somlyó társaságában fekvő Csik Szeredában föllátni tervezett s népgazdászattal egybekötendő felsőbb néptanoda helyiséget is — nézetem szerint — nem ez, sőt ellenkezéleg épen Csik-Szent Márton volna hivatva; mint a mely áldozatképzés közönségnek elegendő anyagi ereje is van a mintagazdászathoz elkülönítlenül szükséges s e célra ingyen is készséggel átengedendő terület kivételével; mi nem megvetendő előny, mert sem az államnak, sem pedig a visszakapcsolt havasok jövedelmének, a fölszerelésen kívül, nem venné egy fillért is igénybe.

Különbön is itt van a még jókarban lévő s egy ily tanoda befogadására elegendő alkalmas és az egész Csikszékben pártját ritkító iskolaépület, s hozzá még a bezirkerek által foglyok számára emeltetett jókoránagsági helyiség, mely e végre czélszerűen felhasználható lenne. Itt is kell tehát azt föllátni; mivel ezt követeli az alsóki és kászoni székelység szem elől nem tévesztendő érdekén kívül még sajátos területi fekvése is; mert tagadhatlan, hogy a folytonos munkával elfoglalt köznépnek kevesebb költsézés- és időmunka mellett járna az itt föllátnított intézetben gyermekei taníttatása, mint a távol eső csik-szeredában. Csikszék központjában Somlyón, ugy is van egy fölelmi tanodával egybekapcsolt gymnasium és tanítóképző; méltányos és igazságos lenne tehát, hogy egy Gyergyó, mint Alsóki és Kászoni részére is egy egy népies irányú feonsőbb tanintézet Gyergyó-Szent-Miklós- és Csik-Szent-Mártonon föllátníttassék.

Koródy István.

Pest, július 30. 1870.

(r. l.) Nincs Európában ország, melyben oly szenvedélyes volna a pártviszály, mint Franciaország. És mégis, ezen pártokra szakadt ország, midőn veszélyt fenyegeti, feledve a különböző okok miatti szakadást, egygyé tömörül, csak egy pártot képez, melynek feladata a hazát megmenteni, és mint egy ember lép fel a közös ellenség ellen. Szép jellemvonás, a mely ingylenlő örökség gyanánt nemzedékről nemzedékre száll.

A politikai surlódások talán még sohasem fejlődtek oly magas fokig, s az ország belbékéjére nézve talán még sohasem ültök oly veszélyes alakot, mint néhány hét előtt. És mi történt? Franciaország sértve érzi magát a porosz által becsületében, a megáztatást nem akarja tűrni, fegyverrel szólítja fiait, s a nemzet, a megannyi párt egyesül, hogy közös erővel szálljon szembe az ellenséggel.

A harc ideje nem való politikai belviszályra, az ellenség nem egyes pártokra, hanem az egész országra irányozza csapását, tehát pártoskodni még ilyenkor is, nem volna egyéb, mint kockázni a harc sikerét. Ezen elv tette Franciaországot ed-

dig, a veszély idején oly erőssé, és teendi még ezentul is.

Állunk-e mi magyarok e tekintetben rokonságban a francziákkal? Ha visszapillantunk a múltba, azon szomorú tapasztalásra fogunk jutni, hogy a magyar nemcsak béke idején, nemcsak a zöld asztalnál, hanem még a közös veszély perczeiben is nagyon gyakran pártokra oszlott, a mely pártoskodásnak nem egyszer adtnk meg szomorú árárt.

De „maga káran tanul a magyar“, tartja a közmondás. Átlátja a nemzet, mikép a közös ellenség támad meg, ne egymással viszálykodjunk, hanem feledve a pártoskodást, mint egy ember álljunk ki a sikra, hogy közös erővel verjük meg azt, a ki ellentünk fegyvert fogni merészel.

E kötelességérzet vezérel a jobb- s baloldalt is, midőn a miniszterelnök — közelebből — az ismeretes két törvényjavaslatot tette le a ház asztalára, melyek közül az egyik az unjonczoknak néhány hóval előbbi beállítására, a másik a honvédség fölszerelésére szükséges pénzre vonatkozott.

Utolsó levelemben, habár csak távolról is, már jellem e rendszabályokat, melyeket Európa mostani constellációjára tesz szükségessé, hacsak azt nem akarjuk, hogy egy szép reggelen betűsön és nyakunkra töljön az ellenség.

Gr. Andrássy Gynla visszaérkezése Bécsből igazolta jó forrásból merített azon tudósítást, hogy a helyzet komolyodik, mert a hírek, melyek addig csak bizonytalan alakban merültek fel arra nézve, mikép Magyarország sem nézheti most már zsebbe dugott kézzel a dolgokat, csak-hamar alapot nyertek.

A mint a miniszterelnök megjött, már bizonyosan tudtuk, minő törvényjavaslatokat terjesztend az országgyűlés elé. Nem hiszünk, miszerint a kormány csak egy percig is kétkelkedett volna abban, hogy ha a fenyegető veszélyt feltárja, az annak elhárítására okvetlenül szükséges eszközök, csupán párt-viszketegből meg fognak tagadtatni, előlegesen azonban zárt ülést hívott össze, és itt ismertette meg a képviselőket a helyzettel.

Elég volt azt megismerni, hogy a két törvényjavaslat ellen a mai nyitlásban is senki se szóljon fel, csak a szélsőbal, melynek politikája alkalmasint abból áll, mikép az Andrássy-kormányzat ne engedjék meg a haza megmentését, hanem várjuk be, míg saját koriphousaink ülnek majd a miniszteri támlás székben. Csak hogy addig, míg ezen eventualitás bekövetkezhetik, akár kétszer is elnyelhetne az orosz. Lehet, mikép a főtreged elvonul a nélkül, hogy minket érintene. De hát ha nem vonul el? Azért kell minden esethezre készen lennünk. És hogy készen lehetünk, arra nézve hazafini kötelességéhez hiven, a baloldal is hozzájárult szavazatával, mit bizonyára méltó elismeréssel fog egykor feljegyezni a történetírő.

Hadi készületek.

Berlin, jul. 30. Londonból távirják, hogy az összes napilapok, ugy a fővárosiak mint a vidékiek, valamint a hetilapok Bismarck legközelebbi nyilatkozataira Granville irányában egyhangulag követelik, hogy a hadsereg létszáma emeltesék fel s a hajóhad tartassék készen Belgium esethelyes megvédésére.

A híres Abd-el Kader következő levelet intézett Lebouf hadügyérhez: „Dicséret Istennek: Hallottak hírből, hogy Franciaország a

puskaporot fogja beszéltetni a porosz ellenséggel (hogy az Isten verje meg!) és hogy az őn igen hatalmas császára III. Napoleon (kit az Isten segítsen meg az ő kegyelméből) elhatározta, hogy vitéz katonái élén fogja menetni Afrika fiait. Az, ki megverte a francziákat az igazhívók legalávbóbbika lenne, ha nem hozza segítségül a háboruba fogadott hazája számára félelmetes kardját, s ha nem kívánna, hogy azon szerencsében reszesztüljön, hogy az első között menjen tűzbe a poroszok ellen. Emir Abd-el Kader Ben Mahi-Eddin.“

A turcok mind egytől egyig ama vad törzsek ivadécai, melyek Afrika vadonáiban, mint tribusok élnek és oroszán, párducz s más egyéb vadállatok elleni vadászattal foglalkoznak. Többnyire sárga-barna arczbőrük van; sokaknak egészen fekete, melyre szokatlan domborságuk miatt a napnagarak rendkívüli hatást gyakorolnak.

Jobbára mind magas, izmos férfi. Fejüket egy kis fez vagy turbán fedi, ugy hogy nagy ives homlokuk teljesen kinyul a hátraálló füveg alól.

Egy kis kék spenszer alaku kabát és bő vesres vagy kék bugyogó sárga zsinorral díszítve képezi öltözetüket. A legkirívóbb arcuk. Ritka a vad kifejezésű ez. Nagy ornyílásaik, apró hamis szemek, nagy s kiálló fogaik, csupasz álluk, hosszú, izmos és meztelen nyakuk, széles vállaik egy nem igen bátor ellenségben könnyen tudnak félelmet gerjesztetni.

Rouen-ből írják: 6 tteg bombarda érkezett Metzbe. A bombarda a mitrailleuse mintájára készült és feltöltül mindazon gyilkoló eszközökkel, melyek ezt megelőzték. A poroszoknak is van mitrailleusek, melyek a francziáknál alantabb állanak, tekintve horderejüket és löbíztonságukat; de bombardájuk nincs, sőt nem is tudják mi az. Alig érkeztek Metzbe e titokszertű és iszonyú bombardák, melyeknek titkát meg akarják őrizni az utolsó óráig, bezáratták a tűzértség lovardájába és senkinek sem szabad hozzájuk közeledni.

A porosz mitrailleuse ökre vonatkozólag jelenthetem, hogy sikertű egy párisi fényképésznek egy ilyen lefényképezni.

A rue de Senie-ben ezeket csak e kép magához, mert eddigelé kevés embernek volt alkalmuk közelebről megismerkedni ilyenemü emberitű szerekkel. A porosz mitrailleuse egy perc alatt 300 löveget hajt, a francia pedig 1 és fél perc alatt 900 at, tehát egy perc alatt 600 at, vagyis még egyszer annyit, mint a porosz. Az egész gép igen kicsiny. A mozsár-ágyukhoz hasonlít, csak hogy külön alkatelemei finomabbak és egy belső gépezettel bír, mely gyüptönjénél egy hengeralaku lemezzel van összekötve.

Frankfurtból, jul. 26-áról írják: A város közel szomszédságában, a mainzi erősségtől 2-3 órányira az erősség felé egy 100,000 ember számára való tábor van készülőben. Mindent el kell 3 nap alatt takarítani, hogy a szükséges tér szabad legyen. Ez a Rajnán működő seregnek lesz gyűlekezési és összpontosulási helye vereség esetében, diadal esélyével pedig tartalékul fog szolgálni. Innen és a környékből ácsok vannak fogadva, kik a Rajnán hidakat készítenek; mert az imnap elteltével betörés várható.

A chalonsi táborban Canrobert parancsnoka alatt egy tartalék alakul, mely egy serezed gyalog, két hadosztály lovas és 100 zászlóalj nemzetőrségtől fog állani. Állítják, hogy már kiadatott volna a parancs a határon felállított ca-

tanám, hogy egy fejezetben vagy 8-ban szerző tárgyalta volna a pogány magyarok vallástörténetét is. Jupiter stb. mellett Hadur is kapott volna ebben a könyvben egy kis helyet, mint a kinek tisztelése mellett őseink még a keresztényen vallás felvétele után is oly erősen ragaszkodtak. Miután innen kiszorult, jó volna a második füzet utolsó lapján adni az öreg urnák és tártosainak egy kis helyet. Másik nézetem az: Miután ez a könyv nem csak iskolai tanulók számára készült, hanem mivel, azaz az iskolai pályát megfutottak számára is, czélszerű lett volna megemlíteni néhány kitűnőbb külföldi író, a kik a vallástörténelemnek megírásával, ha mindjárt kapcsolatosan is a világtörténelemmel tüzetesen foglalkoztak. Való, hogy ezzel a könyv pár lappal nagyobb lett volna, de ez vagy ennek költsége szóban sem jöhet egy olyan könyvnel, mely kézikönyv leendő nemcsak a gym. osztályokban, hanem az állami tanító képezdekben is igen jó hasznát vehetik az illetők. Azonban e hiányon szintén lehet segíteni a 2 dik füzet végén, a mi igen valószínű, hogy szerző figyelmét sem kerülte el.

Milyen nagy könnyebbség pl. tervjavaslatánál az, hogy megemlíti a létező kézikönyveket és a hiányokra felhívja a figyelmet. Ép ily szükséges itt is felemlíteni az idevágó írók műveit, pl. Weber világtörténetét stb. stb.

A második korszak megint 8-ban Jézus vallásáról, annak eredeti formájában, melyben kitűnő szabotossággal van összeállítva Jézus vallásának essenciája a négy evangeliata irataiból. Csekély nézetem szerint itt is nem ártana megemlíteni a legújabb külföldi szentírás magyarázók műveit nem a tanulókért, hanem a tanítóknak, a kik papok is lehetnek idővel, s a kiknek kezeiben napjainkban pl. egy Lange nélkülözhetetlen.

patoknak az előnyomlására. Lebouf incognito meglátogatta a rajnai sereget.

Mühlhausenben és más helyeken is — így Strassburgban is parasztek ajánlkoznak az erdítési művekben önkéntes segédkezésre.

Thionvilleben 50,000 ember összpontosult, mi arra mutatna, hogy a Masel és Saar között hadműveletek várhatók. A zuavok és turcok a Rajnánál vannak. Algir európai népessége aggodik a benszüllöttek kitűrhető felkelése miatt. A „France“ szerint több ezer arab önkéntes érkezett Marseillebe.

Basel, jul. 29 ről írják: Mac Mahon betérése Dél-Németországba minden pillanatban váratik.

E hírt kiegészíti a „Bayerische Nachrichten“ tudósítása, hogy a hét kezdetén egy a Vogesenek, mint a Fekete erdőségben rendszeren éjjel közelednek a csapatok a Rajnához.

Berlinből távirják, hogy a koronaherceg Karlruhéba, Frigyes Károly herceg a rajnai hadsereghez érkezett. Itt igen félnek attól, hogy a francziák Vismar mellett fognak partra szállni. (Vismar a keleti tengernek egy a szárazföldre nyuló ágánál fekszik, közel van Hamburghoz, Lübeckhez, sőt Berlinhez sincs távolabb mint 20—25 mértföldnyire.)

A „N. Fr. Presse“ szerint a francia hadsereg kedd óta folyton a német határ felé vonul. Az „Ind. belge“ metzi levelezője is megerősíti e hírt. „Mindhárom, Metz táján alakult tábor — írja e lap — kitűrt. Az egész hadsereg előre indult. Az ujonnan elfogadott barozm ez: Két küzdelmi vonal alakítatik, a harmadik — a gárdából álló — tartalékul szolgál. Az első vonal tűz, a második előnyomul, a harmadik támogatja azt.“ Egy tegnapi távirat szerint Párisból a csapatszállítások hétfő óta megszüntek.

Katonai szaklapok véleménye szerint a porosz hadikészületek még koránt sincsenek befejezve: az csak hetek múlva fog megtörténni. De ugyan-csak katonai szaklapok szerint Napoleon elmulasztotta az időt, midőn még egy gyors lépéssel a déli német államokat télenesre birhatta volna.

A „Köln. Volkztg.“ ezt írja: „A legelső komolyabb összekötkezések Saarbrücken és Forbach tájékán várhatók, hol a francziákra nézve a Nabevasut s a pfalzi vasut birtokba kerítése Neustadt és Saarlouis közt nagy fontossággal bír, hogy egy részről Saarlouis s a Rajna közt a közlekedést megszakítsák, másrésztől, hogy Mainz és Landan kikerülése mellett nyitva álljon az út, s egy eshetőtleg Weissenburgból a Rajna felé nyomuló hadtesttel szövetkezessen. Igaz, hogy ezen hadműveletek egyelőre csak másodrendű természetűek, de azok szükségesnek, a Frankfurt, Darmstadt és Manheim melletti rajnai sikkág elfoglalására, valamint Pforzheimon, illetőleg Durlachon át Dél-Németország felé előnyomulására.

A fentemlített vaspályák birtoklása, valamint a pfalzi terület elfoglalása nélkül a francziák rajnai hadserege Metztel együtt mindig veszélyeztetve volna, s az nem is léphetne fel nagyobb nyomtatékkal. A német hadseregnek mindezeknél fogva épen ellenkezőleg az ellenséges tervek meghúzására kell törekedni s oda kell működnie, hogy a Metz és Saargemünde közötti közlekedési vonal, valamint a Metzől Bietsch és Weissenburg felé vezető utak birtokába jőjjen. Ezen két fővonal körül fog legközelebb a harc teljes erővel kitűrni.

A harmadik korszakban tárgyalja a vallásos eszmék történetét Jézus halálától a jelenkorig. E korszak átnyulik a második füzetbe is, a mely valószínűleg most van sajtó alatt és így tüzetesen nem szólhatunk felőle. A 40-dik 8-ban, a hol az üldözésekről szól, igen rövidnek találom az előadást s ép ezért mulhatatlannul oda tenném azt a rövid jegyzést, hogy a ki az üldözésekről többet akar tudni, nézze meg ezt vagy amaz a külföldi vagy hazai egyháztörténeimet, mert ha a tanodában lehetetlen kimeríteni bármely tudományt is, a tankönyvek írói igen helyesen cselekedtek, hogy miután az ifjú tudványt fölserkentették, egyszerűsmind a kútforrások megmutatásával is szolgáljanak. Azonban itt mind ez még nem késő, s azt hiszem, hogy szerző ebben engemet megelőzt. Ha ellenben csalódnám, ez esetben csak beteljesedik szerző óhajta, miszerint: „ha a jó akaratú esmertetés hiányokra s hezagokra figyelmezteti, kötelességének tartja azokat a lehetőleg kipótolni.“

A könyv kiállítására csinos, sajtóhiba alig van benne öt hat s ezek is betűhibák, csak a 42 dik lapon van egy „bekövetkendő“ e helyett „bekövetkezendő.“

A mi már magát a művet illeti, ennek irodalmunkban lett áttűnésével szerző kitűnő szolgálatot tett, nem kizárólag csak a reformált felekezetnek, hanem általán a magyar keresztényen anyaszentegyháznak. Nincs itt helye ezt bővebben mutogatnom, hanem csak annyit mondok, hogy olvasa át figyelemmel akárminő felekezeti keresztényen, s bizonyosan igazolni fogja állításomat. A gymnasialis osztálytanítók pedig egy olyan kézi tankönyvet kaptak, melynek párja nincsen egyházi-irodalmunkban.

Déva, július 11-kén, 1870.

Koós Ferenc,

TÁRCZA.

Könyvismertetés.

„A vallásos eszmék története. Püskölai tanulók s mivel olvasók számára dolgozta Szász Demokos kolozsvári ev. ref. pap, egyházmegyei jegyző s a főtanodában vallás-tanár. Első füzet. Kolozsvárt Stein János múzeum-egyleti könyvtáros tulajdona. 1870. Ára 80 kr.“

Hat nagy nyolczad alakú tömött ivre terjed e könyv, az előzőn és ezt követő tanterven kívül, mely szinte egy iv, melyet e lapok hasábjain nem tüzetesen bírni, hanem megemertetni s aztán pár megjegyzést kockázhatni szándékozom. Az előszóban szerző legelőbb siet velős rövidséggel elmondani hogy mi czélja volt ezen kézikönyvnek — melyet Reville és Scher nyomán készített — világ elébe való bocsátásában. „Az idők jelei — nyomond — óva intenek, hogy a vallástánítás terén is a tespedés álmából fölébredve, tovább haladjunk hiven ama jelszóhoz, melynek mi protestansok léteünköt köszönhetjük. Irányunk többé e téren sem lehet az orthodox, mely a jelen korban tarthatatlanná lett. Nem vezet célra azonban a vulgaris rationalis irányja sem, mely épít szilárd alap nélkül. Melyik irány tehát az, a mely a vallás-tanításban célra vezet? Szerző e kérdésre egy szóval felel: a Jézusé — nyomond — és itt szabatosan kijelöli Jézus irányát, melynél felségesebbet mi sem követelhünk, kiknek magasztos feladatunk: független gondolkodásu, erőteljes jellemű, igazságot szomjuhozó, erkölcsös embereket nevelni. Nem Kálvinnak, Zwinglinek, sem egyik vagy másik confessionnak kell hivetek nevelnünk — mondja igen helyesen — hanem a Jézusnak.“

Szerzőnek ez előszava egy rövid kivonat

A porosz király azon kiáltványából, melyben Németországot felszólítja egy tengeri védserg...

Mihály 1 frt, Gyizintzy Mihály 50 kr, Balogh József 50 kr, Csatlós András 40 kr, Halászi János 50 kr...

A földmivelés, ipar és kereskedelmiügyi m. kir. ministerium által a debreceni, keszthelyi és magyaróvári felsőbb gazdasági tanintézeteken...

3) Farkas György és Benigni János urak gyűjtése: Ságár Imre 20 kr, Csiki Mihály 1 frt, Kaszó Lajos 20 kr...

UJDONSÁGOK.

? Katonai vasúti munkások. Budán a pályaudvarban néhány nap óta több ezredből katonák gyakorolnak a sinek felszogatása s lerakásában.

Az illetők erről azon megjegyzéssel érte sítettnek, hogy a debreczeni tanintézetben aug. 1-én megnyitni szándékolt tanfolyam kezdete...

? Vettük a kegyesrendiek vezetése alatt álló kolozsvári róm. kath. főgymnasium tudósítványát. E szerint nevezett főtanodát látogatta a mult 1869/70. tanévben összesen 503 tanuló...

IV. kimutatás

Kolozsvár sz. kir. városában alakítani célba vett magyar kir. honvédzenekar alapjára, ugyan-csak Kolozsvár városában A) külmonostor tizedben 1. Petró András és Tamási Tamás urak által gyűjtött önkénytelen adakozásokról.

? A pesti vakok intézetének, városunkban időzött, volt 9 növendéke hétfőn reggel hagyta el városunkat. Innen Szamos Ujvárra mentek, honnan a következő helyeket fogják meglátogatni: Déze, Teke, Bátos, Szász-Régen, G. Szent Imre, Maros-Vásárhely, Szitás Keresztúr, Segesvár, Udvarhely, Ceik-Szereda, Kézdi-Vásárhely, Sepsi-Szent György, Ilyefalva, Brassó, Feketehalom, Fogaras, Ujgyeház, Szeben, Szerdahely, Szászváros, Vajda Hunyad és Hátszeg, innen aztán Magyarországra.

2) Farkas Mihály és Sárosi Elek urak gyűjtése: özv. Szacavai Ferencz 1 frt, Barabás József 50 kr, Sinczi Ferencz 1 frt, Feichtinger Ignác 50 kr, Csonka György 20 kr, Rausser Venczel 20 kr, Márk 30 kr, özv. Váradi Sándornő 50 kr, özv. Müllernő 20 kr, Vikol Antal 1 frt, Beczkay Péter 50 kr, Egy valaki 50 kr, Gunnesch Loti 50 kr, Tamási Tamás 50 kr, özv. Tamási Bogdán 50 kr, Kertész János 20 kr, Kleisch Mihály 15 kr, Valaki 5 frt, Debreczeni Balázs 1 frt, Mamitz 40 kr, Platenik Mihály 40 kr, Valaki 1 frt, Esmeretlen 20 kr, Inca Bálint 50 kr, Muha...

? Báró Eötvös József közoktatási miniszter 8 excolja országos régészeti tanácsot szándékszik szervezni, melynek feladata leendő hazai emlékek fentartása s általában régészeti ügyekre vonatkozólag a kormányt tanácsa s javaslataival támogatni.

van fenntartva, s több csinos, jó állapotban levő falfestményvel, a halálra vonatkozó sz. irásbeli felirattal, számozott koporsófülkékkel bir. Minthogy a sekrestye alatti sirbóthól az egyházi szentély alatti nagyobbá lehet jutni, hol még elég hely van az előbbi sirbóthól kivett koporsók számára...

A hullán selyem takaró volt; ilyenl volt fűde az egész koporsó is. Egy másik egészen ép tölgyfakoporsón csinosan festett feszület látszott, e hullá kezében, mint az elsőbbiben, feketeszemű olvasó volt, hasonló fakereszttel. Egy kised fején a korona és sárga atlaszruha még ép vala; egyik írgében pedig minden koporsó nélküli szerzetes fektűt. egész testét feketés mez fűde, feje téglán nyugvék, és ezen szintén a fekete csuklya nyomai látszottak.

Table with financial data: Kimutatás, bevételek, kiadások. Columns include item descriptions and amounts in Ft and Kr.

KÜLFÖLD.

A "Times" leleplezése az angol kabinetben roppant elkeseredést idéztek elő Poroszország ellen, mert azokból határozottan lehet következtetni, hogy Bismarck is résztvett az összeesküvésben.

részére. Poroszország szintén vásárol Dublinban lovakat. Mint Kopenhágából 24-ről írják, ott általánosan azon hir volt elterjedve, hogy Franciaország óhajtaival összhangzólag, a kormány megígérte, miszerint barátságos semlegességet fog fenntartani...

HIVATALOS.

(327) Ad Nrum. 284. 1870.

Hirdetmény.

A kolozsmonostori r. cath. alapítv. uradalom gondnoksága részéről közhírre tétetik, hogy az uradalom kolozsmonostori két egymás mellett levő négy-négy kövű, egyik szítás, másik egyszerű lisztelő malma külön, ugyszintén a volt papiros malom melletti 2 kövű lisztelő malma megint külön nyilvános árverés útján, folyó 1870 ik év **augustus hó 10-kén** a kolozsmonostori uradalmi gondnokság irodájában reggeli 10 órakor a tőbbet ígérőnek három egymásután következő évre, azaz 1870-ki nov. 1-ső napjától kezdve 1873-ki oct. utolsó napjáig haszonbérbe fognak adatni.

Miről az illetők oly hozzáadással értesítettek, hogy magukat kellő bánatpénzzel ellátni sziveskedjenek; addig is az árverési feltételek az uradalmi gondnokság irodájában megtekinthetők lévén.

A kolozsmonostori r. kath. alapítv. uradalom gondnokságától. Kolozsmonostoron, jul. 18. án, 1870.

NEM HIVATALOS.

(329)

Haszonbéri hirdetmény.

Az előpataki

BORVIZKÚTAK

haszon élvezete, a jövő év Szentgyörgy napjától kezdődőleg hat egymásután következő évre, a legtöbbet ígérőnek a f. év

September 18-kán Előpatakon

tartandó árverezés alkalmával haszonbérbe adatik.

Mind azok, kik a haszonbér kivételében szólni akarnak, s a haszonbéri feltételek összes pontjait részletesen is megtekinteni óhajtának, megtekinthetők **Előpataki fürdő birtokosságánál, Brassóban C. Sterio** pénzváltó irodájában, **Sepsi-Szent-Györgyön Bogdán** urak kereskedésében.

Az előpataki fürdői Birtokosság július 24-én tartott gyűléséből.

ULITZ AGOSTON,

b. j.

A legjobb szerkezettű tűz- és betörésmentes **PÉNZ- és könyv-vas-SZEKRÉNYEK** **WIESE FRIGYES**, európai hírt bécsi gyárából **gyári áron KAPHATÓK:** **FOLLY és HUTFLESZ** erdélyi főraktárakban **Kolozsvártt.**

Rajzok és árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentesen.

(1-2) **Biásini szállójában** Kolozsvártt, a „**Restauratio**” italok árulhatási jogával, étteremmel **sat. bérbe kiadó.** Értekezhetni a tulajdonossal.

(324)

CZETZ JÁNOS és TÁRSA

(Kolozsvártt, közepetca Folly-ház.)

Ajánlják magnagyobbított, s izletesen berendezett

első bécsi butor-raktárakat,

melyben kaphatók, vagy tetszés szerént megrendelhetők: mindenféle színű s modoru, ugy egyes, mint berendezéshez szükséges egész rend-butorok, a legujabb, s izletesebb minta szerént. Ujonan berendezett kárpit- és asztalos üzlet-águnkban elválalunk mindennemű kárpit- és asztalos munkákat, szoba-diszitményeket és mű-lécezéseket, úgy helyben, mind vidékre is.

Raktárunkban kaphatók a legszebb s ujjabb butor-szövetek, kész paplanok, lószőr, s ruganyos-mátráczok, szőnyegek.

Továbbá: álló- és aranykeretű-tükrök gyári áron.

Mindennemű női-divat czikkek, ruhakelmék és felöltők, jutányos árért.

Magy. kir. díj-sorsjegyek az 1870-ik évről.

Főnyeremény **250.000** frt. Legkisebb nyeremény **104-200** frt. **Huzás 1870 augusztus 15-én.**

(298)

Törvényesen bélyegzett

Részszegek,

addig érvényesek, a mig azokra a 250,000 frtől 104-200 frtig terjedő nyeremények egy huszad része nem esett:

7 frtjával,

10 darab 68 frt. 20 darab 135 frt.

az összeg készpénzben beklüldése, vagy utánvét mellett.

Nyeremény lajstromok ingyen.

Rothschild és társa,

Bécs, Postgasse Nro. 14.

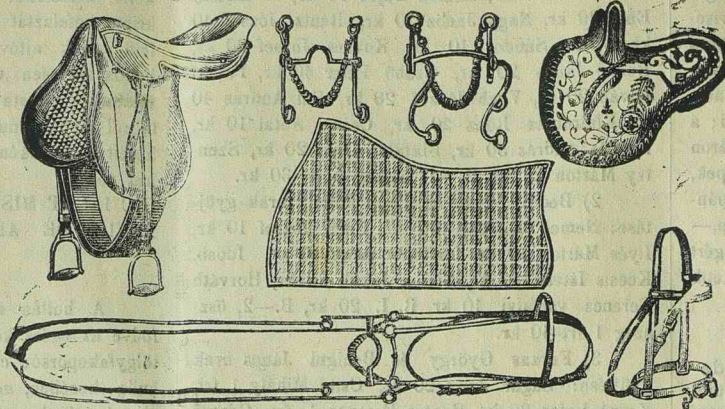
(322)

Kolozsvártt a

(2-*)

nagy Bazárban

200 darab

mindenféle lovagló eszközök: nyergek, kantárok, zablák, kengyelek, ízztakarók, nagy választékban és jutányosan kaphatók.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentesen.

CSAPÓ SANDOR.

Kolozsvártt Stein J. Pesten Mach és Stein könyvkereskedésében kapható:

A vegy- és műtannal foglalkozó közönség figyelme következő jeles műre hivatik fel:

Die chemische Technologie

als Leitfaden bei Vorlesungen an Universitäten, technischen Lehranstalten, sowie für Chemiker, Techniker, Verwaltungsbeamte, Apotheker und Gerichtsärzte. Von **J. R. Wagner.** Siebente verbesserte und vermehrte Auflage. Mit 289 Holzschnitten.

Nagy 8-rét, XVI. és 824 lap. Ára 3 1/3 tallér.

Karaffa és az eperjesi vértörvényszék.

Történeti korrajz Irta **K. PAPP MIKLÓS.**

Második bővített és javított kiadás. 2 kötet. Ára 2 frt.

AHN F. Gyakorlati tanmenete a

francia-nyelv gyors és könnyű megtanulására.

8-ik ujra átdolgozott és bővített kiadás.

Átdolgozta **MUTSCHENBACHER ALAJOS.** I. folyam. Ára 60 kr.

Erdélyi telekkönyvi rendtartás

függelékek.

Hivatalos kiadás. — Ára 2 forint.

A váltóeljárás

a marosvásárhelyi királyi tábla területén jelenleg érvényes alakjában.

Irta **dr. Haller Károly,** a kolozsvári kir. jogakadémián ny. r. tanár, a jogtörténelmi és bírói államvizsgálati bizottmányok tagja stb.

Ára 40 kr.

Községi kalauz,

vezérkönyv magyar- és erdélyhoni községi bírák, előljárók és jegyzők használatára, felvilágosító és útba igazító jegyzetekkel s gyakorlati irománypéldákkal ellátva. Irta **TÓTH LAJOS,** a legujabb törvények és rendeletek nyomán. Ára 4 frt.

Az új polgári perrendtartás.

Bevezetési rendeletekkel, és az ügyrenddel kiegészített zsebkiadás.

Ára 80 kr.

Rendeletek tára.

1870-ki folyam, 1-ső és 2-ik füzet.

Igazság ügy miniszteri rendelet a telekkönyvi rendtartásnak Erdélyre való kiterjesztése iránt 60 kr.

Magyarországi Törvények és Rendeletek tára.

Kiegészítő jegyzetekkel. Szerkesztette **Ökrös Bálint.**

I. folyam 1867. Ára 3 frt. II. folyam 1868. 2 kötet 5 frt 60 kr.

1865/8-ki TÖRVÉNY-CZIKKEK

8-ad kiadás kötve 3 frt — kr.

Zsebkiadás vászon kötésben 2 frt. 2 frt 80 kr.

„ „ „ „ „ „ 2 „ — „

„ „ „ „ „ „ 30 „

Az új

polgári törvénykezési rendtartás.

Második, az összes függelékekkel, miniszteri rendeletekkel és a bírói ügyviteli szabályokhoz tartozó mintákkal bővített hivatalos kiadás. Ára 1 frt 40.

(272)

(7-12)

Striberny Stanislaus,

fegyvergyárnak és szállító a cs. kir. hadsereg számára.

Raktár **Mariahilferstrasse Nr. 90.**

Saját gyár **Hütteldorf Bécs** mellett legjobban oszállyozott raktárt tart mindenféle **vágó-, szuró- és löfegyverekből, vadász- és vivőszközökből, lovaglószerekből, fegyver és felszerelési czikkekből, hátultöltő-fegyverekből, revolverek- és terzerolokból** saját gyártmánya szerint a legjutányosabb gyári áron.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen szolgáltatnak. Megrendelések a feladás, vagy rajzminta szerint pontosan teljesíttetnek.

Ugyancsak Stein Jánosnál kapható:

Egy falat kenyér története. Levelek az ember életéről. Mindkét nem-beli növendékek számára **Máczé J.** nyomán dolgozta **Szász Domokos.** Ára füzve 1 frt.

Történelmi gyöngyök. Gyűjtés s betűrendes sorba raká **Kiss Mihály,** unitárius esperes és árközi pap. Ára kemény kötésben 1 ft 60 kr.

Dózsa Dániel. Az északi fény Regény három kötetben. Ára 3 frt.

Szerelmi pikantériák a francia udvari életből, **Oettinger** után közli **Balázs Frigyes.** Ára 1 frt 20 kr.

Az 1735-iki zendülés története. Történeti korrajz a XVIII. századból. Irta **K. Papp Miklós.** Ára 1 frt 20 kr. Postán küldve 1 frt 30 kr.

A kis Andor és Zoltán könyve. Elemi magyar Olvasókönyv. Mindkét nemű népiskolák I-ső és II-dik osztályainak számára írta **Pánczél Ferencz.** Tizenkét csinos fametszettel. kemény köt. 50 kr.

(320)

(2-2)

Kiadó

két egymásba járó szoba szentgyházutczában **476 sz.** alatt. Értekezhetni ott helyt.

Weinkopf Benedek

épipülmény-asztalos-üzlete

Bécsben, **Landstrasse Neulinggasse 4 sz.** ajánlja magát mindennemű építülmény-iroda- és bolt-felzárásra aránylagos legolcsóbb árak mellett. Megrendelések mindig elfogadtnak, s a legpontosabban teljesíttetnek.

(314)

(4-4)

60 darab disznó

van eladó, a legjobb fajból, Udvarhelyszéken **Pálfi Déneznek benczedi jószágán,** 20 darab 2 1/2, 40 darab 1 1/2 éves. Értekezhetni **Tarcsafalván** gazdaszt **Sándor Zsigmond** dal, utolsó dosta **Székely-Keresztúr.**

(287)

(7-15)

Haszonbér.

Tordavármegyében **Mező Rütson** Marosvásárhelyhez 1 1/2 óra járásra, egy **529 holdból álló tagosítás alatt lévő birtok,** erdővel, szőlővel, hozzá tartozó lak- és gazdasági épületekkel; ugy-mint: teljes instructioval **felszerelve 1871 Szentgyörgy napjától kezdve** 6 egymásután következő évre **bérbe kiadó,** vagy örök áron is eladó. Értekezhetni levél útján **Ürmösön,** utolsó posta **Nagy-Ajta,**

MAURER MIHÁLYLYAL.

Demjén László

könyv-mű- és hangjegyek kereskedésében **KOLOZSVÁRTT.**

Főpiacz:

legujabb könyvek, képek, **HANGJEGYEK**

valamint kitiűb

Bécsi zongorák gyári áron

folyvást kaphatók.

(244)

10